

A 1662/miljö

Tekijä:
Sosiaalidemokraattinen ryhmä

Käsittelijä:
Ympäristö- ja luonnonvaravaliokunta

Dnro 15-00229-2

Jäsen ehdotus Pohjoismaiden välisten jätevirtojen selvittämisestä

Pohjoismaiden neuvoston ympäristö- ja luonnonvaravaliokunta on tammi-kuusta 2015 lähtien käsitellyt jätepolitiikkaa muun muassa asiantuntijaesitysten ja valiokunnassa käytyjen keskustelujen muodossa. Aihe on monisyinen ja tärkeä, ja vaikka Pohjoismaat ovat edistyneet alalla merkittävästi, tilastot osoittavat, että tehtävää on vielä paljon.

Tämä jäsen ehdotus koskee jätteiden kuljetusta Pohjoismaiden välillä. Se on sekä taloudellisesti, energiapoliittisesti että ympäristönäkökulmasta keskeinen kysymys. Vaikka Pohjoismaat ovat monella tapaa edelläkävijöitä ympäristö- ja resurssitehokkuudessa, maiden on silti syytä tarkastella omia toimintatapojaan kriittisesti – etenkin nyt, kun myös EU on uudistamassa omaa politiikkaansa kiertotalouden alalla.

Jätteen tuonti esimerkiksi Ruotsiin on yli kaksinkertaistunut vuosina 2009–2013, kuten Ruotsin luonnonsuojeluviraston luvut osoittavat. Lisäksi 57 prosenttia Ruotsiin tuodusta jätteen kokonaismäärästä on peräisin Norjasta. Länsi-Norjasta tuodaan päivittäin rajan yli Ruotsiin 50 kuorma-autollista jätettä. Ruotsissa jäte poltetaan usein tehokkaissa ja ympäristöystävällisissä jätteenpolttolaitoksissa, jotka muuttavat jätteen kaukolämmöksi. Ruotsiin tuodusta jätteestä 85 prosenttia hyödynnetään energiana, joten jätteen tuonnin avulla voidaan kattaa osa energiankulutuksesta Pohjolassa.

Siitä huolimatta voidaan kysyä, onko ympäristön kannalta tarkoituksenmukaista kuljettaa jätettä jopa tuhat kilometriä poltettavaksi, etenkin kun viime vuosina Norjassa on investoitu valtavia summia rahaa moderneihin jätteenpolttolaitoksiin, joista esimerkkejä ovat Rådalen Bergenissä ja Klempetsrud Oslossa. Alan paikalliset toimijat viittaavat siihen, että jätteenpolton alhaiset kustannukset Ruotsissa kannustavat kuljettamaan jätteen pois Norjasta sen sijaan, että jäte poltettaisiin paikallisesti ja samalla vähennettäisiin pitkien kuljetusmatkojen aiheuttamaa ympäristökuormitusta.

Tämän johdosta Pohjoismaiden neuvoston sosiaalidemokraattinen ryhmä katsoo, että on tärkeää selvittää mikä tilanne on ja sen pohjalta arvioida

tarvitaanko poliittisia toimia tilanteen korjaamiseksi, jotta resurssit voidaan Pohjoismaissa hyödyntää paremmin. Tämän johdosta ehdotetaan, että jätevirrat ja ympäristövaikutukset selvitetään ja että tehdään vertaileva analyysi niistä säännöistä ja maksuista, jotka vaikuttavat jätteiden kuljetukseen maasta toiseen.

Sosiaalidemokraattinen ryhmä ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se selvittää Pohjoismaiden välisiä jätevirtoja ja niiden ympäristövaikutusta.

että se tekee vertailevan analyysin eri Pohjoismaiden jätealaa koskevista säännöistä ja maksujärjestelmistä sekä niiden vaikutuksesta maiden välisiin jätteenkuljetuksiin.

Oslossa 8. syyskuuta 2015

Aleqa Hammond (S)

Annette Lind (S)

Gunvor Eldegar (A)

Henrik Dam Kristensen (S)

Ineqi Skourup Kielsen (S)

Johan Andersson (S)

Karen J. Klint (S)

Karin Gaardsted (S)

Lennart Axelsson (S)

Maarit Feldt-Ranta (SDP)

Marit Nybakk (A)

Mogens Jensen (S)

Ólína Kjerúlf Þorvarðardóttir (A)

Per Rune Henriksen (A)

Phia Andersson (S)

Pyry Niemi (S)

Sonja Mandt (A)

Suzanne Svensson (S)

Ville Skinnari (SDP)